

NORDLANDSFORSKNING
NORDLAND RESEARCH INSTITUTE

Årsmelding 2023

Styresak nr. 02/2024

Nordlandsforskning AS

03.04.2024

Kunnskap der fremtiden formes

Nordlandsforskning AS:
www.nordlandsforskning.no
Org. nummer: 989 714 309
Postboks 1490, 8049 Bodø

Utarbeidet av:
Adm. direktør Iselin Marstrander
Epost: ima@nforsk.no
Telefon: 404 08 365

INNHold

1	NORDLANDSFORSKNING AS	3
2	ORGANISERING	3
2.1	STYRET	3
2.2	ORGANISASJONEN	4
3	FORSKNINGSGRUPPENE	5
3.1	TRANSFORMASJON OG GRØNN OMSTILLING	5
3.2	KLIMA, NATURRESSURSER OG NATURTAP	6
3.3	VELFERD, HELSE OG OPPVEKST	6
3.4	LOKALSAMFUNN OG STYRING	7
4	FORSKNINGSFORMIDLING	7
4.1	PUBLISERING	7
4.2	NETTSIDER OG SOSIALE MEDIER	8
4.3	ARRANGEMENTER	9
5	ØKONOMI	9
5.1	FORDELING AV INNTEKTER	9
5.2	GRUNNBEVILGNING FRA FORSKNINGSRÅDET	10
5.3	STIMULERINGSMIDLER TIL EUS FORSKNINGSPROGRAM (RETUR-EU)	11
5.4	BIDRAGSFORSKNING	11
5.5	OPPDRAGSFORSKNING	12
5.6	INTERNASJONALE INNTEKTER	12
6	ÅRSRESULTAT	12
7	ANNET	13
7.1	ARBEIDSMILJØ	13
7.2	SYKEFRAVÆR	13
7.3	KLIMAREGNSKAP	13
7.4	LIKESTILLING OG INKLUDERING	14
8	OMGIVELSER OG FORTSATT DRIFT	14
8.1	RAMMER OG OMGIVELSER	14
8.2	FORTSATT DRIFT	15

1 Nordlandsforskning AS

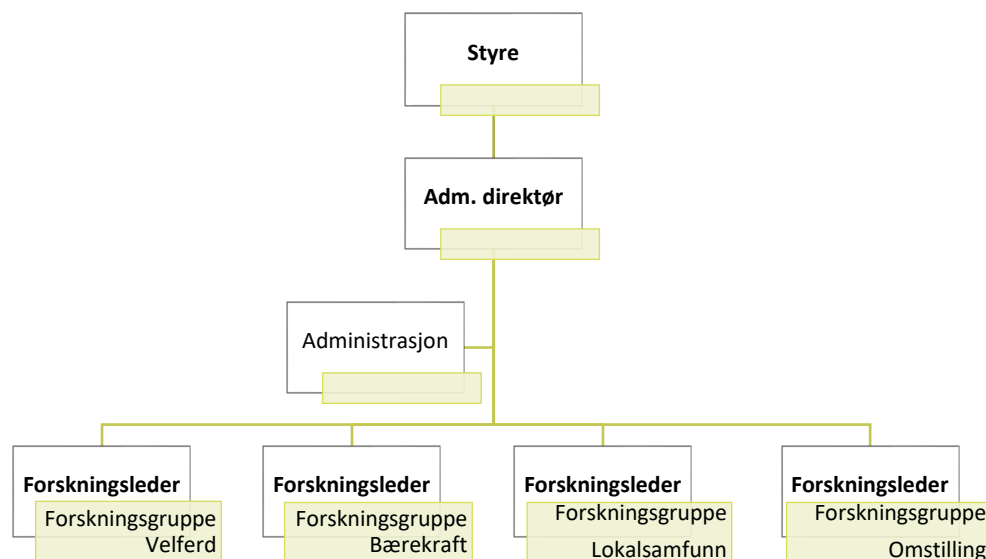
Nordlandsforskning er det eneste samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttet i Norge med både eierskap og hovedkontor i nord. Forretningsadressen og hovedkontoret er i Bodø kommune i Nordland. Instituttet har i tillegg avdelingskontorer i Svolvær og Mo i Rana i Nordland.

Instituttet ble stiftet i 1979 som en stiftelse, men ble i 2010 omdannet til aksjeselskap uten erverv som formål. Instituttet eies av Nord universitet (51 %) og Stiftelsen Nordlandsforskning (49 %).

Nordlandsforskning har som formål å drive forskning, formidling, utvikling og nyskaping i aktivt samarbeid med private og offentlige virksomheter og andre forsknings- og utdanningsmiljøer.

2 Organisering

Nordlandsforskning har fra 1. september 2023 utvidet antall forskningsgrupper, og har nå organisert den faglige virksomheten i fire forskningsgrupper. Administrative støttefunksjoner er organisert i egen enhet. For utfyllende informasjon om virksomheten henvises det til nettsidene for instituttet: www.nordlandsforskning.no.

2.1 Styret

Styret består av syv medlemmer. Fem medlemmer oppnevnes av generalforsamlingen, og to representanter velges av og blant de ansatte. Av de fem medlemmene som generalforsamlingen velger, skal tre foreslås av eier Nord universitet og to foreslås av eier Stiftelsen Nordlandsforskning. Det er oppnevnt ett varamedlem til hver av grupperingene i styret, til sammen tre varamedlemmer. Styret skal bestå av representanter fra næringsliv, offentlige organer og eksternt forskningsmiljø.

I 2023 ble det avholdt 4 ordinære styremøter som behandlet 32 saker. Generalforsamling ble avholdt 22. april 2023.

Styrets sammensetning pr 31.12. 2023:

Navn	Funksjon	Valgt fra
Hulda Gunnlaugsdottir	leder	Stiftelsen Nordlandsforskning
Jack Ødegård	nestleder	Nord universitet
Ketil Eiane		Nord universitet
Torild Skogsholm		Nord universitet
Mariann Monsen		Stiftelsen Nordlandsforskning
Arild Gjertsen		ansattvalgt
Camilla Risvoll		ansattvalgt
Terje A. Mathisen	vara	Nord universitet
Jan Reid Hole	vara	Stiftelsen Nordlandsforskning
Maiken Bjørkan	vara	ansattvalgt

2.2 Organisasjonen

Administrerende direktør er Iselin Marstrander. Ledergruppen i organisasjonen består av adm. direktør og forskningsledere. Administrative ressurser deltar ved behov.

Det er pr 31.12.2023 47,4 årsverk ved instituttet.

2.2.1 Faglig virksomhet

Pr. 31.12.2023 består kjernevirksomheten av 52 vitenskapelige ansatte knyttet direkte til forskningsaktivitet. Dette utgjør 41,9 årsverk . Av disse har 39,1 av årsverkene hovedstilling på Nordlandsforskning (42 ansatte), og 2,8 årsverk har bistillinger mellom 20 og 50 % (10 ansatte).

38 av de vitenskapelige ansatte har doktorgrad / ph.d., og 4 ansatte har oppnådd tilsvarende kompetanse ved kompetansevurdering. Dette gir en total kompetanse på doktorgradsnivå på 81 %.

Fordelingen av vitenskapelige stillingskategorier:

- 8 ansatte har med tittel forsker I (tilsvarer professorkompetanse)
- 35 ansatte har tittel forsker II (kompetanse ph.d. eller tilsvarende)
- 8 ansatte har tittel forsker III
- 1 ansatt har tittel forskningsassistent

I løpet av 2023 er det rekruttert 7 forskere.

En ansatt fikk kompetanseopptrykk fra forsker II til forsker I i 2023.

2.2.2 Stab- og støttefunksjoner

Administrasjonen består av 6 faste ansatte i 5,5 årsverk: personal og kvalitetsleder, prosjektcontroller, økonomirådgiver, seniorrådgiver kommunikasjon, rådgiver kommunikasjon og kontormedarbeider.

3 Forskningsgruppene

Instituttet har omorganisert sin vitenskapelige virksomhet fra tre til fire forskningsgrupper fra og med 01.09.2023. Dette er begrunnet i en økning i antall ansatte og behovet for å organisere virksomheten mer i tråd med behovet i omgivelsene. De nye forskningsgruppene er:

- Transformasjon og grønn omstilling
- Klima, naturressurser og naturtap
- Velferd, helse og oppvekst
- Lokalsamfunn og styring

Forskningsgruppene jobber tett sammen på tvers av fag, interesser og geografi. Alle gruppene har solide nettverk med andre forskningsmiljøer i Norge og utlandet, og har bredt kontaktnett med private og offentlige aktører innenfor sine kjerneområder.

Forskningslederne har faglig, økonomisk, personalmessig og administrativt ansvar for sine forskere. Med faglige ansatte spredt geografisk, vil forskningslederne ha medarbeidere spredt på ulike lokasjoner / avdelingskontorer. I ny organisering er det vektlagt å ha ansatt forskningsledere i Bodø, Svolvær og Mo i Rana, noe som skal gjøre organisasjonen desentral og gi korte beslutningsveier til toppledelsen.

Nordlandsforskning har i 2023 fulgt opp rekrutteringsstrategien ved å styrke avdelingskontorene, og har ved utgangen av 2023 5 ansatte i Svolvær og 6 i Mo i Rana. Resten av de ansatte er i Bodø, men 3 har fått mulighet til å ha fjernkontor i Oslo og 1 i Tromsø.

3.1 Transformasjon og grønn omstilling

Forskningsgruppen er ledet av forskningsleder Brigt Dale.

Gruppen har bestått av 11 forskere med bakgrunn fra næringsøkonomi, bedriftsøkonomi, innovasjon og entreprenørskap, antropologi, ingeniørfag, geografi og sosiologi. Sentrale forskningsfelt er regional- og næringsutvikling, entreprenørskap og innovasjonsprosesser både i privat og offentlig sektor samt regionale innovasjonssystemer. Gruppen forsker også på sosiale- og økonomiske perspektiver på teknologiutvikling (inkl. ansvarlig forskning og innovasjon), omstilling til bærekraft og den sirkulære økonomien, institusjonelle rammebetingelser, og ikke minst effekt og utforming av virkemidler og incentiver. Gruppen har høsten 2023 avsluttet en rekke forskningsprosjekter, blant annet flere Horisont 2020-prosjekter.

For tiden er hovedfokus å bygge opp ny prosjektportefølje i den nye forskningsgruppen. Gruppesammensetningen er ment å skulle reflektere nye krav i omgivelsene, blant annet til mer systemorientert forskning, samt et fokus på transformasjon og innovasjon, bredt forstått både i forhold til næringsliv og samfunnsutvikling mer generelt. Faglig er våre satsningsområder knyttet til nødvendig tilpasning til økt bærekraft og sirkulærøkonomi med økt utnytting av avfall og sidestrømmer, til naturressursbaserte industrier og til behovet for kompetanse i og gjennom det grønne skiftet. Bærekraftig omstilling og klimatilpasning av næringer og innovasjon i offentlig sektor for å møte de store samfunns- og velferdsutfordringene er viktige arbeidsområder.

Vi jobber med å styrke regional samfunnsutvikling og næringsutvikling i og for nordområdene blant annet i samarbeid med Nord universitet og Sintef Helgeland, der vi

bidrar med en omfattende kompetanse knyttet til naturressursbaserte næringer og inkluderende samfunnsutvikling. Våre tette koblinger til sjømat/kystnæringer, økt utnyttelse av alger, bygg og anlegg, industri og energisektor, samt fokus på verdiskaping i opplevelses- og kultur næringer videreføres, da særlig med et økt fokus på utvinningsindustrienes rolle i det grønne skiftet, på energiomstillingen og dens konsekvenser, og på hvordan samfunn som helhet skal bygge robusthet i møte med klima- og naturendringene vi står overfor.

3.2 Klima, naturressurser og naturtap

Forskningsgruppen er ledet av forskningsleder Maiken Bjørkan.

Forskningsgruppen Miljø består av 15 forskere som har ekspertise innen bærekraftig utvikling og klimatilpasning på tvers av ulike sektorer og geografiske områder. Vårt fokus ligger i å forstå og løse samfunnsutfordringer knyttet til blå-grønn sektor, miljøforvaltning, klimaendringer og naturtap, særlig i Arktis, samt samspillet mellom små og store næringer som baserer seg på naturressurser.

Gruppen har bred kompetanse som omfavner en rekke fagområder, inkludert statsvitenskap, sosiologi, samfunnsgeografi, antropologi, økonomi og økologi. Våre arbeidsmetoder er tverrfaglige, og vi engasjerer oss i komplekse samfunnsspørsmål som krever en integrert tilnærming og inkluderer aktører i samfunnet. Vi har en bred forståelse av globale klima- og miljøproblematikker og tette bånd til internasjonale forskernettverk.

Vi har en bred geografisk profil, selv om mange av våre prosjekter er forankret i nordlige strøk generelt og Nordland fylke spesielt. Vårt forskningsarbeid involverer partnere i Portugal, Spania, Finland, Tyskland, Pakistan, USA og på Svalbard, for å nevne noen. Dette beriker våre perspektiver og utvider våre forståelser av de globale utfordringene knyttet til klima, naturressurser og tap av biodiversitet.

I perioden 2021-2024 har Nordlandsforskning sammen med Nord universitet, presidentskapet i International Arctic Social Sciences Association (IASSA) som for første gang siden etableringen i 1990 har norsk lederskap.

3.3 Velferd, helse og oppvekst

Forskningsgruppen er ledet av forskningsleder Ragnhild Holmen Waldahl.

Forskningsgruppa velferd består av 15 forskere. Felles for mange av prosjektene er at de handler om utvikling og organisering av velferdstjenester og møtene mellom enkeltmennesker og ulike velferdstjenester. Flere av prosjektene berører sårbare grupper i samfunnet og behandler sensitive data. Forskningsgruppa valgte i 2023 å ha et særlig fokus på forskningsetikk blant annet med fast «etikk-kvarter» på gruppemøtene.

2023 har vært et år med høy prosjektaktivitet. Forskere fra velferdsgruppen gjennomfører flere nasjonale oppdragsprosjekter på sentrale velferdsområder. Eksempler på pågående prosjekter er Følgeevaluering av omstilling i Statped, Evaluering av kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, Følgeforskning av nasjonalt samisk kompetansesenter for kommunalt og statlig barnevern, familievern og krisesentertilbud og Evaluering av vold og overgrepslinja. De to sistnevnte prosjektene er delprosjekter i et større prosjekt som Nordlandsforskning gjør sammen med to andre forskningsmiljøer for å utvikle likeverdige og virksomme tiltak mot vold og diskriminering på oppdrag fra Barne-, ungdom- og familiedirektoratet.

Velferdsgruppa har i 2023 ledet to store forskningsrådsprosjekter hvorav et ble avsluttet. Dette prosjektet (TrustState) har bidratt med kunnskap om tillitsreformer i de skandinaviske landene og med forståelse av betydningen tillit har i velferdsstaten. Prosjektet har fått stor oppmerksomhet i departementene og i kommunene. Et annet prosjekt som ble avsluttet i 2023 og som har fått stor nasjonal oppmerksomhet er et prosjekt om erfaringer med konverteringsterapi av skeive. Prosjektet inngår som en del av grunnlaget for forbudet mot konverteringsterapi som ble vedtatt mot slutten av året.

Velferdsgruppa har i 2023 arbeidet strategisk med nettverk og posisjonering i forhold til målrettet samfunnsoppdrag for å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv.

3.4 Lokalsamfunn og styring

Forskningsgruppen er ledet av forskningsleder Karin Marie Antonsen.

Forskningsgruppa besto ved utgangen av 2023 av 9 forskere. Forskningsgruppa jobber i stor grad med tverrfaglige problemstillinger på ulike geografiske nivåer, og forskerne har bakgrunn fra fagdisipliner som sosiologi, statsvitenskap, samfunnsgeografi, demografi sosialantropologi og samfunnsmedisin. Felles er interessen for lokal utvikling i lys av de store samfunnsendringene.

I flere av prosjektene jobber forskningsgruppa med lokal og regional iverksetting av FNs bærekraftsmål. Flere av forskerne har et særlig perspektiv på distriktskommuner og nordområdene, men er også involvert i prosjekter rundt større byer og regioner. I prosjektene samarbeides det med offentlige og private aktører om planlegging og bærekraftig tjenesteproduksjon så vel som lokal og regional innovasjon, nærings-, arbeidsmarkeds- og befolkningsutvikling. Flere av forskerne jobber sammen med forskere fra de andre forskningsgruppene ved instituttet, blant annet i prosjekter og initieringsløp knyttet til velferdstjenester, reiseliv og areal- og miljøspørsmål.

Prosjektporteføljen spenner fra små oppdragsprosjekter for en eller få kommuner eller fylkeskommuner, til større evalueringer og bidragsprosjekter finansiert av Norges Forskningsråd og Regionale forskningsfond. Flere av forskerne deltar også i større EU-prosjekter.

4 Forskningsformidling

4.1 Publisering

I løpet av 2023 har 23 av våre forskere fått publisert 32 vitenskapelige artikler med 22,3 publikasjonspoeng (se punkt 5.2).

I tillegg er det skrevet 12 artikler / kapitler i fagbøker og lærebøker som ikke er publisert i vitenskapelige kanaler.

Nordlandsforskning har egen rapportserie, der prosjekresultater og sluttrapporteringer fra prosjekter presenteres. Det er utarbeidet 14 slike rapporter i 2023. Vi har i tillegg bidratt til utarbeidelse av en ekstern rapport i andres rapportserie.

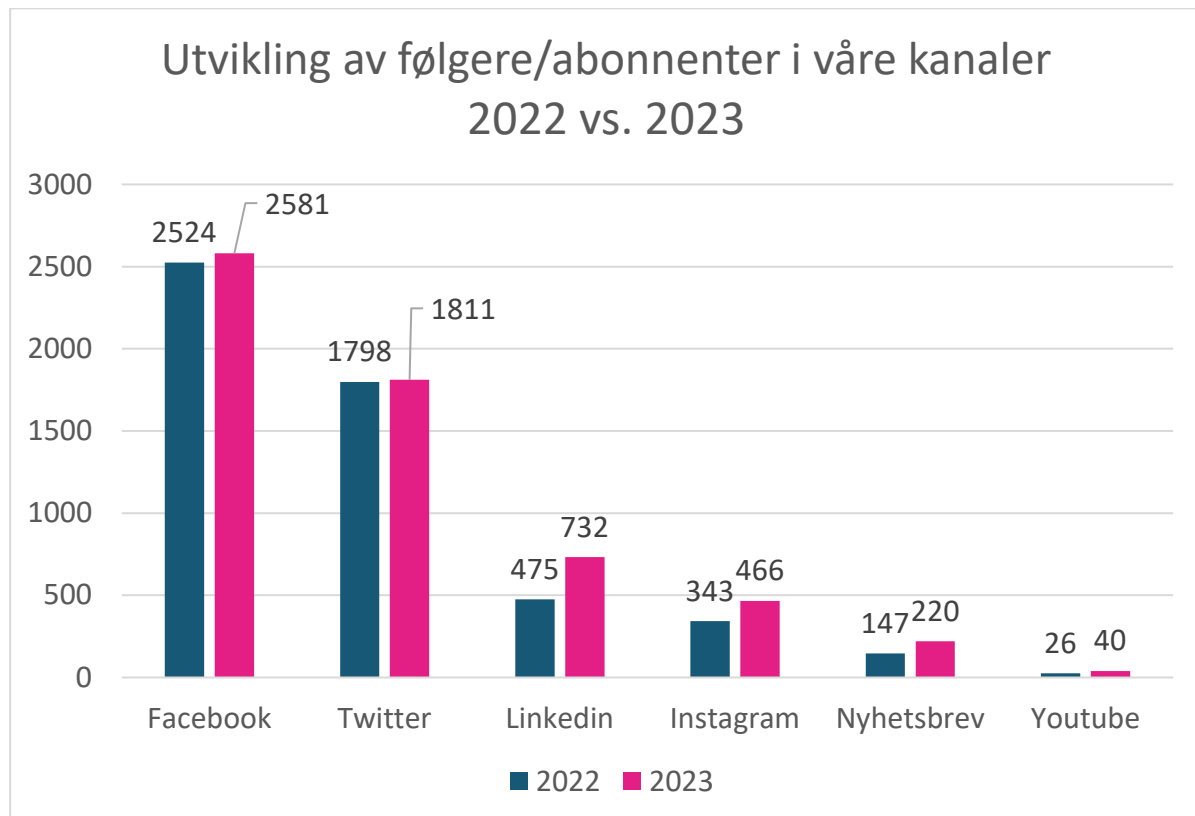
Vi har også produsert 20 populærvitenskapelige artikler og foredrag, og 21 artikler / kronikker i andre medier.

Forskere har deltatt som arrangør i 18 ulike konferanser i 2023.

4.2 Nettsider og sosiale medier

I 2023 ble ny kommunikasjonsstrategi implementert. Det resulterte i en større bredde i kommunikasjonsaktiviteter og nye måter å jobbe på. Det er produsert over 250 nyhetssaker, pressemeldinger, nyhetsbrev, filmer, grafiske arbeider og bildereportasjer.

I 2023 gikk vi bort fra å betale for spredning av innlegg i sosiale medier, og fokuserte heller på å bygge publikum og engasjement organisk. Det har vært viktig å koble alle våre kanaler og levere uinfisert budskap til alle våre brukere, heller enn å tiltrekke tilfeldige brukere som ikke er interessert i instituttets virksomhet. Det resulterte i en langsom utvikling i følgere på begynnelsen av året, men dette tok seg opp i andre halvdel av 2023. Ser vi må antall brukere på tvers av alle kanaler, har vi hatt en økning på nesten 30%.

I løpet av 2023 var nettsidene www.nordlandsforskning.no besøkt av 28 273 brukere (26 000 i 2022). De fleste nye brukerne kommer via organisk søk (11 176) og sosiale medier (6231). Dette er en bra indikasjon på at nyhetssakene som publiseres på nettsiden og innlegg i sosiale medier skaper økt strøm av brukere til nettsiden.

I 2023 ble Nordlandsforskning nevnt totalt 724 ganger i 148 unike medier med total rekkevidde på over 38 millioner brukere. Tallene inkluderer aviser, tidsskrifter, men også omtaler på sosiale medier. Presse utgjør 494 omtaler, med NRK som hyppigste medium (104 ganger).

4.3 Arrangementer

Nordlandsforskning har deltatt som arrangør i 18 ulike konferanser og seminarer i løpet av 2023. Eksempler er [Arendalsuka](#), startet samproduksjon av [Arctic Congress Bodø 2024](#).

[Lytring](#) er en debattarena som eies av Nord universitet og Nordlandsforskning. Vi arrangerer debatter i Bodø, Mo i Rana, Levanger og Svolvær. Formålet er å styrke et forskningsbasert offentlig ordskifte som er aktuelt og interessant for hele landet. Derfor sendes også alle våre arrangement digitalt. I 2023 arrangerte vi 20 debatter i tillegg til en debatt i Longyearbyen og en i forbindelse med Arendalsuka. I 2023 hadde vi rundt 882.000 lyttere og seere samlet (550.000 i 2022). Lytring ble omtalt 172 ganger i 22 ulike media med total rekkevidde på over 9 million brukere.

5 Økonomi

Nordlandsforskning oppfyller kriteriene for statlig grunnbevilgning fra Norges Forskningsråd. Utover grunnbevilgningen er organisasjonen basert på inntjening via konkurranse om forskningsmidler på utlyste forskningsprogrammer eller forskningsoppdrag fra private og offentlige oppdragsgivere.

Nordlandsforskning hadde en brutto omsetning på 63,158 mill. kroner i 2023 mot 57,026 mill. kroner i 2022. Herav utgjør eksterne prosjektinntekter 56,695 mill. kroner. Netto prosjektomsetning i 2023 var 43,041 mill. kroner etter utbetaling til samarbeidspartnerne. Dette utgjør i snitt 24 % av ekstern finansiert omsetning. I 2022 utbetalte vi 27 % til samarbeidspartnerne.

Instituttet hadde 113 eksternt finansierte prosjekter i 2023 (100 i 2022).

De 20 nye prosjektene i 2023 hadde en kontraktsverdi på 16,4 mill. kroner. Noen av disse er flerårige og langsiktige. Årets nye portefølje består av 12 prosjekter under 500 000 kroner, 5 prosjekter mellom 500 000 kroner og 2 mill. kroner og 3 prosjekter fra 2-5 mill. kroner.

Forskningsrådet lyser ut mulighet for å søke midler til posisjonerings- og etableringsstøtte til EU prosjekter (PES-midler). I 2023 / 2024 fikk vi tilsagn om 3,2 mill. kroner som rammefinansiering til dette arbeidet. Dette er helt avgjørende for å kunne legge tidsressurser nok til arbeidet med EU søknader, da dette er svært tidkrevende.

Nordlandsforskning har deltatt på 4 EU søknader i 2023, der 1 er innvilget, 2 avslått og 1 er ikke avgjort.

5.1 Fordeling av inntekter

Inntektene klassifiseres i ulike kategorier som omtales under punktene 3.2-3.6 under:

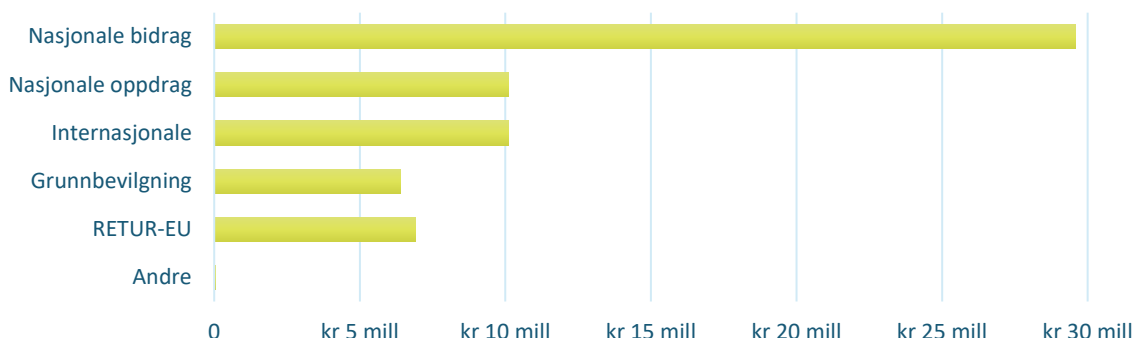
1. Grunnbevilgning fra Forskningsrådet
2. Stimuleringsmidler til EUs forskningsprogram (RETUR-EU) fra Forskningsrådet
3. Nasjonale bidragsinntekter
4. Nasjonale oppdragsinntekter
5. Internasjonale inntekter
6. Andre inntekter

I 2023 fordelte brutto omsetning seg slik (2022 i parentes)

Kategori	Beløp	Andel	Andel i 2022
RETUR-EU	kr 6 895 000	11 %	3 %
Grunnbevilgning	kr 6 389 000	10 %	10 %
Internasjonalt	Kr 10 102 000	16 %	11 %
Nasjonale oppdrag	kr 10 137 000	16 %	19 %
Nasjonale bidrag	kr 29 615 000	47 %	57 %

Fordeling av brutto inntekter, 2023

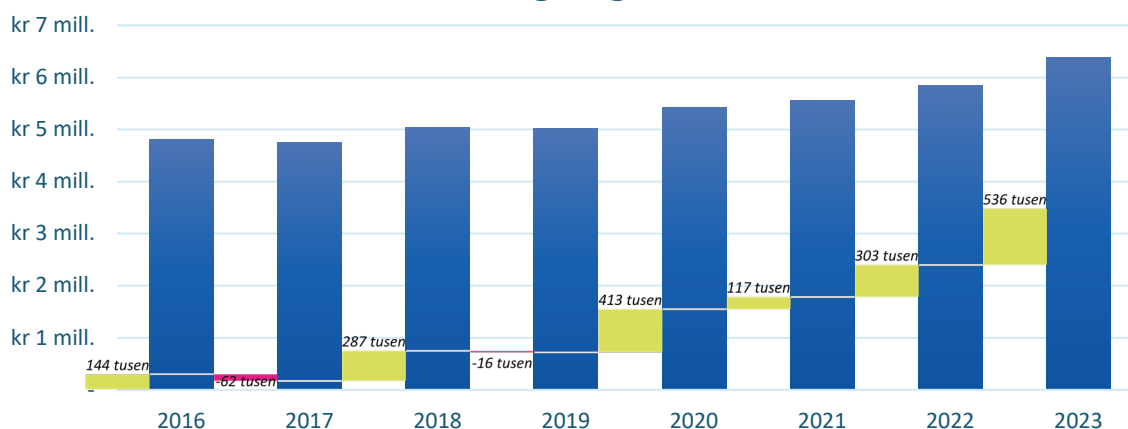
I 2023 har vi hatt langt lavere nasjonale bidragsinntekter enn i 2022, noe som har blitt kompensert med økt strategisk bruk av RETUR-EU midler. Nordlandsforskning har hatt 7 EU prosjekter gående i 2023 og har økt de internasjonale inntektene fra 2022.

5.2 Grunnbevilgning fra Forskningsrådet

Ordinær grunnbevilgningen i 2023 var på 6,389 mill. kroner (5,853 mill. kroner i 2022). Grunnbevilgningen er 90 % basert på historiske data. 10 % er resultatbasert, noe som gjør det mulig å påvirke størrelsen på grunnbevilgningen over år. Resultatindikatorene er nasjonale oppdragsinntekter (43 %), vitenskapelig publisering (33 %), internasjonale inntekter (20 %), avlagte doktorgrader (2 %), og patenter og lisenser (2 %).

Her ses utviklingen fra 2016 til og med 2023, med kronebeløp (blå) og variasjon i beløp fra år til år (grønn er positiv utvikling og rosa er negativ).

Grunnbevilgning, 2016-2023

Nordlandsforskning har i 2023 oppfylt Forskningsrådets kriterier for grunnbevilgning.

1. KRAV > 25% nasjonale og internasjonale oppdragsinntekter av totale FoU-inntekter.
2. KRAV > 10% bidragsinntekter av totale FoU-inntekter.
3. KRAV vitenskapelig publisering, målt i publiseringspoeng pr. faglige årsverk, skal utgjøre minst 1/3 av gjennomsnittet for instituttets arena. Dette er ikke mulig å vurdere før statistikk fra alle institutter foreligger. Nordlandsforskning har 22,3 publiseringspoeng i NVI (Norsk Vitenskapelige Indeks) på 39,1 forskerårsverk som gir 0,6 publikasjonspoeng pr forskerårsverk. Dette er langt lavere enn i 2022, der Nordlandsforskning endte med 1.02 publikasjonspoeng / forskerårsverk.
4. KRAV minimum 20 faglige årsverk.

Bevilgningen er benyttet til strategiske satsning knyttet til kompetansebygging, karriereutvikling, artikkelstipender, redaktørarbeid, nettverksbygging m.m. Det er i tillegg brukt en del midler på internasjonale nettverk og posisjonering til EUs forskningsprogrammet Horisont Europa.

5.3 Stimuleringsmidler til EUs forskningsprogram (RETUR-EU)

RETUR-EU midler er et tiltak som ble etablert av Forskningsrådet i 2012 med formål om å stimulere til økt deltakelse av forskningsinstitutter i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, og stimulere til at flere institutter påtar seg koordinatoransvar i EU prosjekter. Midlene skal også bidra til å styrke samarbeidet mellom institutter, næringslivet og offentlig sektor, med sikte på økt deltakelse fra bedrifter og offentlig sektor i rammeprogrammet.

Tildelingen under RETUR-EU beregnes på grunnlag av instituttenes oppnådde prosjekttilfang i EUs rammeprogram (Horisont Europa). Nordlandsforskning fikk sine første EU-kontrakter i 2018, som dermed utløste utbetaling av stimuleringsmidler. Tilsvarende utbetalinger er mottatt i alle etterfølgende år, da instituttet har hatt god suksess med innvilgelse av EU-søknader. Midlene har tidligere vært forskuddsvis for hele prosjektperioden, og har vært en viktig inntektskilde. Fra 2022 ble midlene utbetalt som et årlig beløp. Midlene skal benyttes til strategiske instituttsatsninger på linje med grunnbevilgningen.

RETUR-EU midlene benyttes i tråd med fremdriften i prosjektene, selv om midlene har blitt forskuttert og har vært tilgjengelig. Nordlandsforskning har i perioden 2018-2022 begrenset bruken av midlene, og opparbeidet seg en buffer. I 2023 har instituttet sett seg nødt til å benytte store deler av denne bufferen til strategisk satsning for å sikre prosjekter og nettverk for nye ansatte og forskningsledere.

5.4 Bidragsforskning

Bidragsinntektene finansierer forskningsprosjekter der oppdragsgiver ikke har satt spesifikke krav til leveransen og resultatene som skal oppnås. Finansiering av slike prosjekter lyses ut som forskningsprogrammer der Nordlandsforskning selv kan foreslå problemstillinger, design og metode innen visse rammer.

Nasjonale bidragsinntekter i 2023 var på 29,615 mill. kroner (brutto). De viktigste bidragsinntektene kommer fra Forskningsrådets programmer (78 %) og Regionalt Forskningsfond (13 %).

21 % av bruttoinntektene går til samarbeidspartnere der Nordlandsforskning er prosjektleder.

5.5 Oppdragsforskning

Oppdragsinntektene knytter seg til betaling for leveranser av anvendt forskning som er definert av en oppdragsgiver og som har vært utlyst i åpen konkurranse. Dette vil være Forsknings- og utviklingsbaserte tjenester (FoU) som kunnskapsoppsummeringer, utredninger, analyser og evalueringer blant annet.

Nasjonale oppdragsinntekter i 2023 var på 10,137 mill. kroner. De viktigste oppdragsinntektene kommer fra departementer og underliggende enheter (77 %). Barne- og familiedepartementet og Kommunal og moderniseringsdepartementet var de to største oppdragsgiverne i 2023.

8 % av inntektene overføres til samarbeidspartnere der Nordlandsforskning er prosjektleder.

5.6 Internasjonale inntekter

Internasjonale inntekter er inntekter som betales fra andre land, gjerne i annen valuta enn norske kroner. Det er særlig EU-prosjekter som Nordlandsforskning får inntekter fra, men også fra nordiske institusjoner som Nordisk Ministerråd og Nordregio.

Internasjonale inntekter i 2023 var på 10,102 mill. krone, der EU prosjekter i Horisont 2020 og Horisont Europa programmene utgjør 92 %. Nordlandsforskning hadde 7 pågående EU prosjekter i 2023, tre av disse ble avsluttet i løpet av året.

6 Årsresultat

Nordlandsforskning hadde i 2023 en omsetning på 63 157 982 kroner mot 57 025 742 kroner i 2022. Grunnbevilgning fra Forskningsråd utgjorde 6 389 030 kroner mot 5 853 000 kroner i 2022.

Driftsresultatet i 2023 er på minus 1 745 995 kroner mot 173 537 kroner i 2022. Etter finansinntekter og finansutgifter er årsresultatet i 2023 på 1 765 453 kroner mot minus 69 012 kroner. Det har vært høy avkastning på valutakonverteringer fra euro til NOK, høye renter på bankinnskudd og god avkastning på fondsplasseringer. Finansinntektene i 2023 beløp seg på 3 481 326 kroner i 2023 mot minus 462 356 kroner i 2022.

Balansen utgjør 47 115 249 kroner i 2023 mot 67 748 274 kroner i 2022. Noe av årsaken til denne endringen, er bruk av RETUR-EU midler til strategisk satsning. Disse midlene settes på «kortsiktig gjeld» inntil de benyttes og denne posten er redusert fra 26 358 913 kroner til 5 896 978 kroner. Bankinnskudd / kontanter er redusert med noe tilsvarende beløp, fra 46 012 629 kroner til 20 654 444 kroner.

Selskapets egenkapitalprosent er 27 % ved utgangen av året (egenkapital / totalkapital). Dette er en økning på 11 % fra 2022.

Personalkostnadene som er den viktigste driveren for kostnadsbildet, utgjør 43 494 670 kroner (35 932 777 kroner i 2022).

Lønnsandelen er 76 % i 2023 (personalkostnader i forhold til eksterne prosjekttinntekter), 70 % i 2022 og 75 % i 2021.

KPMG AS har utført kvalitetssikring av regnskapet.

7 Annet

7.1 Arbeidsmiljø

Det gjennomføres arbeidsmiljøkartlegginger blant alle ansatte hvert 3. år, og den siste ble gjennomført i 2022. Det er høy trivsel og de fleste oppgir høy motivasjon for arbeidsoppgavene som oppleves meningsfulle. Arbeidet er fleksibelt og selvstendig, og i stor grad kan man tilpasse arbeidet sitt. Det er likevel en organisasjon med høye krav til leveranser og inntekter som i perioder kan oppleves stressende. Arbeidsmiljøutvalget følger opp de områdene som det er enighet om krever tiltak.

De siste årene har det vært en stor utskiftning av ansatte og høy tilførsel av ny kompetanse. Organisasjonen har hatt en viktig organisk vekst, både i antall medarbeidere og i oppbygging av avdelingskontorer i Svolvær og Mo. Disse endringene medførte behov for en omorganisering fra tre til fire forskningsgrupper med tydelig ledelse på alle tre avdelingskontorene. Prosessene endte i ny organisering fra 1. september 2023 og har i stor grad tatt hensyn til ansattes ønsker om tilhørighet i sine faglige fellesskap. Det har vært gjort risikovurderinger underveis og både tillitsvalgte og verneombud har vært involvert i prosesser og diskusjoner.

Nordlandsforskning er tilknyttet bedriftshelsetjenesten HEMIS AS, og det utarbeides samarbeidsplaner årlig. Alle ansatte tilbys medlemskap i Bedriftsidrettslaget på Nord universitet og arbeidsgiver sponser treningsavgift på treningssentre. Via bedriftsidrettslaget arrangeres aktiviteter og kampanjer som skal stimulere til fysisk aktivitet og grønnere transport («sykle til jobben»):

7.2 Sykefravær

Sykefraværet i 2023 endte på 5,3 % i 2023 mot 6,4 % i 2022. Målet er at sykefraværet ikke skal overstige 5,6 %.

7.3 Klimaregnskap

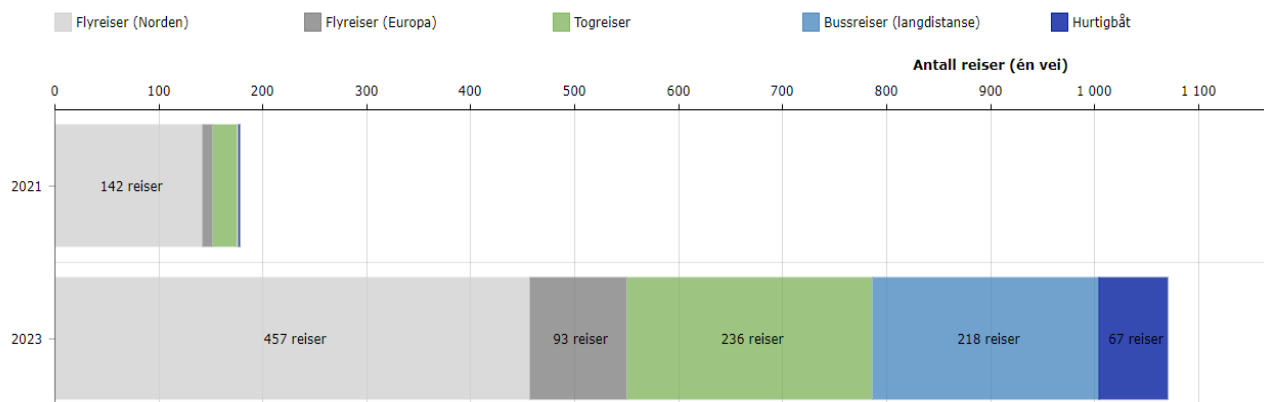
Nordlandsforskning er Miljøfyrtårnbedrift og har avlagt årsrapportering for 2023. Instituttet er i tillegg medlem av Klimapartner Nordland og leverer eget klimaregnskap til dem.

Nordlandsforskning har hatt en økende omsetning, økende antall ansatte og økende antall EU-prosjekter de siste årene. Nordlandsforskning har bidratt til 127 tonn CO₂-utslipp i løpet av 2023, noe som tilsvarer 2,7 tonn CO₂ pr årsverk. Gjennomsnittet pr innbygger i Norge er på 4,7 tonn CO₂ (2022).

Reisevirksomhet er den største miljøbelastningen vi har, selv om en økende grad av møter er digitale og det er høy bevissthet blant ansatte på å ta grønne valg. Flyreiser alene utgjør 100 tonn CO₂ utslipp. Reiseaktiviteten fordeler seg slik:

- 457 flyreiser i Norge
- 93 flyreiser i Europa
- 236 togreiser
- 218 bussreiser langdistanse
- 47 hurtigbåtreiser

Digitale møteverktøy har fundamentalt endret hvordan vi jobber. På den ene siden har det medført muligheten for langt tettere dialog med prosjektpartnere og informanter som holder til langt borte, og som vi tidligere måtte flydd til. Antallet møter har dermed steget mye, men den overveldende majoriteten er digitale. Ansatte ved Nordlandsforskning anslår at 83 % av møtene som gjennomføres i løpet av 2023 er digitale. Fysiske møter er i hovedsak workshops, feltarbeid og kick-off-møter der det er avgjørende å være til stede.

Utover reiser har vi minimalt med belastning av ytre miljø, 90 % av våre leverandører har et sertifisert miljøledelsessystem. Avfall og energiforbruk er en del av felleskostnader der vi leier lokaler og vi har derfor lite mulighet for egne målinger. Vi benytter mulighet for avfallssortering og har styring av elektrisitet og varme.

7.4 Likestilling og inkludering

Plan for likestilling og mangfold ble vedtatt i 2021, og det ble opprettet et likestillingsombud i mars 2022. Ombudet jobber med kompetanseheving knyttet til anti-diskriminering, likestilling, mangfold og inkludering på instituttet. Det ble utarbeidet en handlingsplan for 2022 / 2023 som er fulgt opp.

Personal- og kvalitetsleder har jobbet sammen med ombudet rundt de samme temaene for å sikre et bredt og overordnet perspektiv utover ombudets mandat, for lettere og kunne innlemme fokuset både i rutiner, planer og i det generelle arbeidet knyttet til arbeidsmiljø og organisasjonskultur.

Det gjennomført allmøter med ansatte rundt temaene språk, religion, etnisitet og alder, samt hatt et foredrag med ekstern bistand knyttet til kjønnsidentitet og seksuell orientering. Diskusjon og fokus på likestilling, mangfold og inkludering er viktig i arbeidet med å skape en trygg og god organisasjonskultur. Dette er spesielt viktig med tanke på at organisasjonen ekspanderer, at ansatte tilhører ulike geografiske lokasjoner og fordi vi til tider har opp mot 13 ulike nasjonaliteter representert i organisasjonen.

8 Omgivelser og fortsatt drift

8.1 Rammer og omgivelser

Nordlandsforskning er det eneste regionale samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttet som er eiet og ledet fra nord. Dette har vi ansett som et konkurransefortrinn, og ved

utarbeidelse av Strategi 2021-2025 har nordområdene og Arktis fått en fremtredende rolle. Bærekraft, omstilling og samskaping er også sentrale strategiske områder som instituttet bygger videre på i fremtiden.

Instituttet har et nært og godt samarbeid med Nord universitet. Sammen har vi jobbet med bredt strategisk samarbeid i større senter satsninger (urfolk/samisk, samfunnsvitenskapelig nordområdeforskning og blågrønn innovasjon), regionale avtaler (Rana kommune og Bodø kommune) og flere felles møtepunkt (regionale samarbeidsutvalg, ledergruppe-møter og forskningsutvalg).

Senter for samisk og urfolksstudier ble etablert på Nord universitet i 2022 med felles eierskap.

Presidentskapet i International Arctic Social Sciences Association (IASSA) som forsker I / professor Grete Hovelsrud innehar, er et felles ansvar. Begge organisasjonene bidrar med både faglige ressurser og kostnadsdekning.

Grunnbevilgningen fra Forskningsrådet har en stor betydning for Nordlandsforskning, og også kompensasjonsordningen knyttet til EU prosjekter har gitt gode rammer for Nordlandsforskning og gir god likviditet (RETUR EU).

Konkurransesituasjonen i Norge på forskningsprogrammene i Forskningsrådet, oppleves hardere. Vekst i universitetssektoren og krav til mer ekstern finansiering av universitetene gjør at det er vanskeligere å få finansiert prosjekter. Forskningsrådet har også de siste to årene strammet inn på utlysninger. EU har blitt viktigere som finansieringskilde, men også her er nåløyet trangt. Det er svært viktig å sikre god kvalitet på det som leveres, og kompetanse, nettverk og samarbeidsrelasjoner er viktigere enn noen gang.

8.2 Fortsatt drift

Styret har hatt en offensiv vekststrategi for Nordlandsforskning i strategiperioden. Det er ansatt 10 nye forskere i 2023, og tilsvarende i 2022. Dette styrker organisasjonen på strategiske områder. Instituttet har også styrket seg i hele Nordland ved å øke antall ansatte på avdelingskontorene i Svolvær og Mo i Rana. Dette gir god tilstedeværelse i Lofoten og Helgeland og gir mulighet for å være tett på regionale utviklingsbehov og regionale nettverk.

I 2024 er det behov for å konsolidere organisasjonen og sikre god prosjektingang for fremtidige inntekter.

Instituttets ansatte har god og relevant kompetanse, instituttet har godt omdømme, det er god økonomi og organisasjonen har styrket seg på de fleste områder. Styret avlegger et årsresultat og en årsmelding for 2023 med fortsatt drift som forutsetning.

Styret er fornøyd med resultatet, og gir anerkjennelse til alle ansatte for den jobben som er gjort i 2023 knyttet opp mot Strategi 2021-2025. Instituttet har hatt vekst i omsetning og antall ansatte, og har hatt en vellykket satsning på nyrekruttering og vekst på avdelingskontorene i Svolvær og Mo.

Årsmeldingen er vedtatt i styret for Nordlandsforskning 3. april 2024 som sak 02/2023.